

Frans Snijders & Nicolaas Rockox

WERELDBURGERS WOORDENLIJST

DE WERELD VAN ROCKOX

Portret:	een afbeelding (schilderij of foto) van een persoon.
Burgemeester:	de persoon die een stad of gemeente leidt.
Verzamelaar:	iemand die voorwerpen die iets met elkaar te maken hebben koopt/verzamelt. Bv. postzegels, schilderijen, schelpen.
Kinderloos:	geen kinderen hebben
Huis met stadstuin:	huis met een kleine tuin in de stad
Adel:	een groep mensen met een titel (speciale naam voor hun naam) zoals prins, baron, hertog, keizer ...
Aartshertog:	een adellijke titel (speciale naam), zoals een prins of een emir.
Economie:	alles wat met geld, werk en handel te maken heeft.
Godsdienstoorlog:	een oorlog tussen mensen die vechten voor een verschillend geloof.
Provincie:	een deel van een land met een eigen regering / met eigen leiders
Kunstminnend:	iemand die houdt van kunst
Dagelijks leven:	het leven van elke dag, niets speciaals
Armoede:	iemand die niet voldoende geld heeft om makkelijk te kunnen leven, leeft in armoede.
Beperking:	iets niet kunnen of mogen. Mensen van wie het lichaam niet helemaal werkt, hebben een beperking/handicap.
Broodbedeling:	uitdelen van voedsel / brood
Voorraad:	extra eten, materiaal dat niet meteen nodig is, maar later misschien wel
Bestorming:	
Tralies:	metalen staven voor een raam

HANDEL EN REIZEN IN DE 17DE EEUW

Interieur:	de binnenkant van een gebouw
Kunstkamer:	een kamer in een huis of paleis waar kunst wordt getoond
Bezoekers:	mensen die voor hun plezier ergens op bezoek gaan
Schilderij:	groot of klein kunstwerk, gemaakt met verf en borstel/penseel.
Koralen:	zeedieren
Buste:	een beeldhouwwerk dat alleen hoofd, schouders en (een deel van de) borst toont
Koper:	geelbruin metaal
Reiziger:	iemand die op reis is
Onderweg:	bezig zijn om van een plaats naar een andere plaats te gaan
Kar/koets:	ruituigen, soms getrokken door paarden. Een kar heeft 2 wielen, een koets heeft 4 wielen.

Landschap:	een afbeelding waarop de natuur te zien is
Herberg:	een plaats waar mensen vroeger konden eten, drinken of overnachten, zoals een hotel vandaag
Voorgrond:	wat vooraan op een afbeelding staat
Achtergrond:	wat achteraan op een afbeelding staat
Koetsier:	iemand die de koets bestuurt, zoals een chauffeur, maar dan met paarden.
Luxeproduct:	een duur voorwerp dat je niet nodig hebt om te kunnen leven.
Opbergen:	opruimen, verstoppert. Iets op een plaats leggen waar het niet in de weg ligt.
Hout:	materiaal van bomen gemaakt.
Schildpaddenschild:	het harde deel van een schildpad
Ivoor:	het harde, witte materiaal van de slagrand van bv. een olifant, een nijlpaard of een walrus
Import:	goederen die uit het buitenland komen
Export:	goederen die België naar het buitenland brengen
Zintuigen:	organen waarmee we onze omgeving kunnen waarnemen. Geluid horen we met onze oren. Licht zien we met onze ogen. Geur ruiken we met onze neus. Smaken proeven we met onze tong/mond. Voelen doen we met onze huid.
Kruiden:	eetbare planten die extra smaak en geur aan eten geven of in medicijnen gebruikt worden
Exotische planten:	planten die niet natuurlijk in België groeien
Tulp:	een soort bloem

SPEL EN VRIJE TIJD IN DE 17DE EEUW

Ontspanning:	wat je doet om je te ontspannen, iets doen om rustig te worden
Kaartspelen:	spel met speelkaarten
Vrije tijd:	tijd die je niet moet werken of studeren, tijd waarin je je kunt ontspannen
Winnaar:	iemand die een wedstrijd wint
Dansen:	bewegen met het lichaam op muziek
Feest:	samenkomst met mensen voor een blijde gebeurtenis
Jacht/jagen:	wilde dieren volgen (en doden)
Schieten:	afvuren van een wapen
Wapen:	een voorwerp om dieren of mensen mee te verwonden/ doden
Everzwijn:	wild varken
Hert:	snel dier, soms met een gewei (horens)
Spreekwoord:	een korte zin met veel waarheid in. Belofte maakt schuld (wat je belooft moet je doen). Jong geleerd, oud gedaan. Brood op de plank (voldoende geld hebben) ...
Kopie:	een imitatie, iets dat hetzelfde is als iets anders
Symbool:	teken met een betekenis
Gedrag:	wat mensen en dieren zichtbaar doen

GEbruiksvoorwerpen IN DE 17DE EEUW

Eten en drinken:	voedsel
Haard:	plaats in een huis waar vuur gemaakt wordt

Kookwekker:	klokje/wekker die rinkelt wanneer het eten klaar is
Blussen:	vuur doven/ uitdoen
Porselein:	keramiek, gemaakt uit fijne klei
Vorraadkamer:	kamer, plaats waar voorraad staat (extra eten of dingen die je later nodig hebt, als ze op zijn)
Bewaren:	zorgen dat iets niet verloren geraakt, bijhouden

LEKKER ETEN IN DE 17DE EEUW

Schilder:	iemand die schildert / schilderijen maakt met verf, kunstenaar met verf
Portret:	afbeelding van een persoon
Stilleven:	afbeelding van voorwerpen die niet leven (geen levende dieren of mensen)
Atelier:	werkplaats, vaak van een kunstenaar
Detail:	klein stukje van een groter deel
Fruit:	
Groenten:	
Wild:	wilde dieren
Artisjok:	groene groente met harde bladeren en een hart.
Aardbei:	eetbare rode vrucht met kleine zaadjes erop
Asperge:	lange, smalle groene of witte groente
Druif:	sappige witte of blauwe vruchtjes in een tros
Citroen:	gele vrucht, bittere schil, zeer zuur
Snoepgoed:	iets wat heel lekker is
Overvloed:	heel veel van iets
Wild:	
Keukenjongen:	een jongen die meehelpt in de keuken
Haas:	snel dier met lange oren, groter dan een konijn
Everzwijn:	
Fazant:	
Bloemkool:	witte groente, lijkt op broccoli
Vis:	
Schaaldier:	een dier dat in het water leeft en een harde schaal heeft, zoals een kreeft of een krab
Vers:	eten dat niet lang geleden is gemaakt
Viskraam:	plaats op de markt waar vis wordt verkocht
Uitstallen:	tonen, iets leggen zodat iedereen het kan zien, presenteren